

"לאט" לך עצבות

טים שרואה או חשה אסתר קל ? למשל : אמירי עצים ברוח, מגבת על החבל שה-תעופפה. למעשה מראות רגילים שכל אחד ואחת רואים אותם, אבל אנחנו רואים אותם כעובדות יבשות, כדברים יומיומיים העוברים וחולפים, או יכולים לת-זור עוד עשרות פעמים. אבל אסתר קל רואה אותם אחרת, היא גם נותנת להם משמעות — אמירי העצים לא עפים סתם ברוח, או המגבת לא נפלה מבלי סיבה, כן, משהו בכל זאת קרה, משהו זז, משהו של סוף באויר, ומשהו מאיזשהו מקום קרב והולך — סתו".

הסבר זה פותח את סגור לבה של ברכה, היא חשה שאסתר הרגישה, מרגי-שה בשבילה, וגם היא — ברכה, מתחילה לראות את הדברים הפשוטים והיומיומיים האלה באורם החדש. ואמנם אסתר קל רואה את כל הדברים השכיחים ביו-תר, היא חשה את כל הרגשות השגרתיים ביותר, והיא מעלה את האמיתות האמית-יות ביותר, רק שהיא מוסיפה להם גוון, קצת מתפייט, קצת משחק במילותיו, קצת מתפנק בדימויו.

יש להאמין לאסתר קל שהיא רואה כך את הדברים, כך היא חשה אותם ואלה הם הסבריה, זהו עולמה וכך היא בונה אותו. ואמנם ברשימותיה היא מתיחסת רק לעצמה, רק לתויותיה אבל לא כולנו יכולים להכנס למסגרותיה של אסתר קל להתייחסות הפרטית שנראית לפעמים מו-גזמת, להלך הרוח הפושר תמיד ולמסק-נות על החיים שלא תמיד צריך להסיק.

(עם הופעת "לאט" לאסתר קל)

"בערב נכנסה ברכה, והיה תנור ורדיו, ועשן סיגריות ומעט פרחים שהבאתי ב-אוטובוס מן העיר, וכשראתה אותי יו-שבת עם הנייר והעפרון אמרה: בבק-שה, ספרי הפעם משהו עצוב.. את יו-דעת כמו שאני אוהבת, עצוב-כזה-נעים... את כבר תדעי...". ואסתר קל בספרה "לאט" (הוצאת "דגה", תל-אביב) כנראה יודעת, והיא כותבת. היא כותבת על פ-רידות, ועל געגועים ועל פורים עצוב ועל האהבות הקשות ועל הסתו — עש-רים רשימות שהן עצובות-כאלה, ונעי-מות ? זה כבר ענין של טעם אישי. בר-כה שכנתה של אסתר קל אוהבת את הלך הרוח הזה, וכמוהו אנו בטוחים יש רבים הנהנים, אבל אנו — אנו אוהבים גם את הכאב הנוקב, וגם את הצחוק ה-רם והמתגלגל. עצב מתוק הוא רגש פו-שר. — רגש-ביניים, אמנם אתה עצוב אבל זה מאוד מאוד ערב לחכך. ואולי זה ערב לחך ברשימה אחת, אבל לאורך של עשרים רשימות זה קצת תקליט ש-בור. וחוז' מזה איך אפשר להרגיש עצוב-נעים כשמוישה השכן נהרג מחד. או כ-שנולד לו בן — מאידך ?

אבל ברכה אוהבת את רשימותיה של אסתר קל לא רק בגלל הלך הרוח שלה, ברכה אוהבת את הרשימות גם בגלל ה-פריטים שהיא עוסקת בהם. אי אפשר לקרוא להם תכנים אלא פריטים, תחושת גורמים שונים המעלים זכרונות, תגובות רגשיות, מצב-רוח מסוים. ומהם הפרי-